

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2025-yil, 12-13-noyabr

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE
PHILOLOGY AND TRANSLATION
STUDIES”**
international scientific and practical conference
November 12-13, 2025

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI

TARJIMA NAZARIYASI VA AMALIYOTI KAFEDRASI

**“FILOLOGIK KOMPARATIVISTIKA VA
TARJIMASHUNOSLIK MASALALARI”**

mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami

2025-yil, 12-13-noyabr

THE MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND
INNOVATIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

ALISHER NAVO‘I TASHKENT STATE UNIVERSITY
OF UZBEK LANGUAGE AND LITERATURE

THE DEPARTMENT OF “TRANSLATION THEORY AND PRACTICE”

Proceedings of the International Scientific and Practical Conference titled

**“PROBLEMS OF COMPARATIVE PHILOLOGY
AND TRANSLATION STUDIES”**

November 12-13, 2025

Tashkent – 2025

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 “Filologik komparativistika va tarjimashunoslik masalalari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami. – Toshkent, 2025. – 889 b.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Mas’ul muharrir:
Shuhrat SIROJIDDINOV

akademik

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti rektori

Tahrir hay’ati:

Nozliya Normurodova (O‘zbekiston), Zuhridin Isomiddinov (O‘zbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italiya), Gabriela Shtoecli (Shveytsariya), Qosimboy Mamurov (O‘zbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Misr), Uzoq Jo‘raqulov (O‘zbekiston), Gulnoz Xalliyeva (O‘zbekiston), Yurgen Yakob Beker (Germaniya), Kemal Yavuz Ataman (Turkiya), Xurram Raximov (O‘zbekiston), Natalya Filimonova (Rossiya), Nedim Bakirci (Turkiya), Farhad Rahimi (Eron), Xayrulla Hamidov (O‘zbekiston), Elmira Adilbekova (Qozog‘iston), Sag‘inbek O‘rinboev (Qirg‘iziston), Zulxumor Xolmanova (O‘zbekiston), Mahmadiyor Asadov (O‘zbekiston), Ziyodaxon Teshaboyeva (O‘zbekiston), Dilnavoz Yusupova (O‘zbekiston), Islomjon Yakubov (O‘zbekiston), Nargiza Rashidova (O‘zbekiston), Sabohat Qahharova (O‘zbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (O‘zbekiston,) Nigora Sulaymonova (O‘zbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (O‘zbekiston), Dostonbek Ahmadov (O‘zbekiston), Dilnoza Shonazarova (O‘zbekiston).

Mazkur xalqaro konferensiya materiali filologik komparativistika va tarjimashunoslikning dolzarb nazariy hamda amaliy masalalarini zamonaviy ilmiy yondashuvlar asosida yoritishga bag‘ishlanadi. To‘plamda turli milliy adabiyotlar, tillar va madaniyatlar o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir, adabiyotlararo aloqalar, qiyosiy-tipologik va qiyosiy-genetik tadqiqotlar, badiiy va maxsus matnlarni tarjima qilish muammolari, tarjima strategiyalari va ekvivalentlik masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, konferensiya materiallarida tarjima nazariyasining zamonaviy konsepsiyalari, tarjimon kompetensiyasini shakllantirish, tarjimoni o‘qitish metodikasi, madaniyatlararo kommunikatsiya hamda globallashuv sharoitida tarjimaning ijtimoiy-madaniy ahamiyati kabi masalalar keng yoritiladi. Ilmiy maqolalar filologik komparativistika va tarjimashunoslik sohalarida faoliyat yuritayotgan olimlar, tadqiqotchilar, doktorantlar, magistrantlar hamda talabalar uchun mo‘ljallangan bo‘lib, fanlararo integratsiyani kuchaytirishga hamda nazariya va amaliyot uyg‘unligini ta’minlashga xizmat qiladi.

Mualliflar qarashi va asarlar nomlaridagi imlo tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

To‘plam Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Ilmiy-texnik kengashining 2025-yil 17-dekabrda 6-sonli yig‘ilish qaroriga asosan nashrga tavsiya etilgan.

UO‘K 845.711.05

KBK 133.585.3 Proceedings of the International Scientific-Practical Conference on the topic “Problems of comparative philology and translation studies”. – Tashkent, 2025. – 889 p.

ISBN 978-9910-8871-6-1

Editor-in-Chief:

Shuhrat SIROJIDDINOV

Academician

Rector of Alisher Navo'i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature

Editorial Board:

Nozliya Normurodova (Uzbekiston), Zuhridin Isomiddinov (Uzbekiston), Elizabetta Ragagnin (Italy), Gabriela Stöckli (Switzerland), Qosimboy Mamurov (Uzbekiston), Sayed Mohamed Ahmad Korayem (Egypt), Uzok Djoraqulov (Uzbekiston), Gulnoz Khallieva (Uzbekiston), Jürgen Yakob Beker (Germany), Kemal Yavuz Ataman (Turkiye), Khurram Rakhimov (Uzbekiston), Natalya Filimonova (Russia), Nedim Bakirci (Turkiye), Farhad Rahimi (Iran), Khayrulla Hamidov (Uzbekiston), Elmira Adilbekova (Kazakhstan), Sag‘inbek O‘rinboyev (Kyrgyzstan), Zulxumor Xolmanova (Uzbekiston), Mahmadiyor Asadov (Uzbekiston), Ziyodakhon Teshaboyeva (Uzbekiston), Dilnavoz Yusupova (Uzbekiston), Islomjon Yakubov (Uzbekiston), Nargiza Rashidova (Uzbekiston), Sabohat Qahharova (Uzbekiston), Hafiza Qo‘chqorova (Uzbekiston,) Nigora Sulaymonova (Uzbekiston), Dilafruz Muhammadiyeva (Uzbekiston), Dostonbek Akhmadov (Uzbekiston), Dilnoza Shonazarova (Uzbekiston).

This international conference articles are dedicated to illuminating the current theoretical and practical issues in philological comparativistics and translation studies based on the modern scientific approaches. The collection analyzes of mutual influences between different national literatures, languages and cultures; interliterary connections; comparative-typological and comparative-genetic studies; the issues of translating literary and specialized texts; translation strategies and problems of equivalence. Furthermore, the conference materials extensively cover the topics such as: contemporary concepts in translation theory, the formation of a translator competence, methodologies for teaching translation, intercultural communication and socio-cultural significance of translation in the context of globalization. The given scientific articles are intended to scientists, researchers, doctoral students, master’s students and undergraduate students who actively working in the fields of philological comparativistics and translation studies and they serve to strengthen interdisciplinary integration as well as to ensure the harmony between theory and practice.

The views expressed in the articles do not necessarily reflect those of the editorial board.

The publication was recommended by the Scientific and Technical Council of Alisher Navo'i Tashkent State University of Uzbek Language and Literature on December 17, 2025.

DIPLOMATIK MATNLARNING TARJIMADA IFODALANISHI

*Gulnoz Mamarasulova,
ToshDO‘TAU dotsenti, PhD,
Ruxshona Cho‘liyeva,
ToshDO‘TAU 3-kurs talabasi*

Annotatsiya. Ushbu ilmiy maqola diplomatik matnlarning tarjimasini, ularning lingvistik xususiyatlari, xalqaro huquqiy me‘yorlarga mosligi, terminologiya va semantik ekvivalentlik tamoyillariga asoslangan holda o‘rganiladi. Maqolada BMT, Venetsiya Konvensiyasi, UNTERM, IATE kabi xalqaro terminologik bazalar misolida tarjimaning rasmiy standartlari yoritiladi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, diplomatik matn tarjimasini oddiy lingvistik jarayon emas, balki siyosiy neytrallik, terminologik aniqlik va huquqiy mas‘uliyat bilan bog‘liq murakkab kommunikativ faoliyatdir.

Kalit so‘zlar: *diplomatik matn, tarjima, ekvivalentlik, xalqaro huquq, diplomatik formula, rasmiy uslub, siyosiy neytrallik.*

Abstract. This scientific article examines the translation of diplomatic texts, their linguistic features, compliance with international legal norms, and the principles of terminology and semantic equivalence. The article outlines official translation standards using examples from international terminological databases such as the UN, the Vienna Convention, UNTERM, and IATE. The results show that the translation of diplomatic texts is not a simple linguistic process, but a complex communicative activity associated with political neutrality, terminological precision, and legal responsibility.

Keywords: *diplomatic text, translation, equivalence, international law, diplomatic formula, official style, political neutrality.*

Hozirgi globallashuv sharoitida davlatlararo muloqotning asosiy vositalaridan biri diplomatik yozishmalardir. Xalqaro shartnomalar, deklaratsiyalar, notasiyalar, memorandumlar va siyosiy bayonotlar nafaqat davlat manfaatini ifodalaydi, balki xalqaro munosabatlarning barqarorligiga ta‘sir ko‘rsatadi. Shu sababli bunday matnlarning tarjimasini lingvistik, xalqaro huquq, siyosiy pragmatika va diplomatik etikani o‘z ichiga olgan murakkab jarayondir. Ko‘plab tadqiqotchilar (Nida, Newmark, G Vermeer) diplomatik tarjimada mazmuniy aniqlik, pragmatik moslik, terminologik barqarorlik ustuvor ekanini ta‘kidlaydi.

Diplomatik matnlar xalqaro muloqotning asosiy vositasi bo‘lib, davlatlar o‘rtasidagi siyosiy, iqtisodiy, huquqiy va madaniy aloqalarni tartibga solish, hamkorlikni mustahkamlash va nizolarni tinch yo‘l bilan hal etishda muhim ahamiyatga ega. Bunday matnlar o‘ziga xos lingvistik tizim va kommunikativ strategiyalarga ega bo‘lib, ularning har biri siyosiy kontekst, madaniy protokol va diplomatik etikaga muvofiq tuziladi.

Diplomatik matnlar tilning eng nozik, siyosiy jihatdan muvozanatli shaklidir. Ular davlatlar o‘rtasidagi munosabatlarda rasmiy aloqani ifodalaydi, shu sababli bunday matnlarda har bir so‘z siyosiy vaziyatga qarab sinchiklab tanlanadi. Masalan, “We express our concern” iborasi “Biz o‘z tashvishimizni bildiramiz” tarzida yumshoq ifoda bo‘lib, u tanqid yoki ayblovdan ko‘ra diplomatik ogohlantirish ohangiga ega. Bunday ibora o‘rniga “We condemn” deyilsa, u keskinroq siyosiy baho sifatida qabul qilinadi. Shuning uchun diplomatik tilda “concern”, “regret”, “urge” kabi so‘zlar tanlanib, mojaro kuchayishining oldi olinadi.

Diplomatik matnlarning lingvistik xususiyati rasmiy uslub, sintaktik murakkablik va neytral ohangda namoyon bo‘ladi. Masalan, “It has been agreed by both parties that...” kabi passiv shakl sub‘ektni yashiradi va mas‘uliyatni shaxsga emas, tomonlarning o‘zaro kelishuvida ifodalaydi. Bu til vositasi diplomatik muvozanatni saqlashga yordam beradi. Ingliz tilidagi diplomatik matnlarda “shall” va “will” kabi modal fe‘llar kelajakdagi majburiyatni bildiradi, masalan, “The parties shall continue negotiations” jumlasini “Tomonlar muzokaralarni davom ettiradi” deb tarjima qilinadi, bunda majburiyat yumshoq shaklda bildiriladi.

Diplomatik matnlarning kommunikativ xususiyatlari ularning maqsadiga bevosita bog‘liq. Ularning vazifasi kelishuvga erishishdir. Shu sababli “in the spirit of cooperation”, “mutual understanding”, “constructive dialogue” kabi iboralar muntazam qo‘llanadi. Masalan, BMTdagi chiqishlarda “We call for a constructive dialogue” deyilganda bu taraflarning ijobiy muloqotga chaqiruvi sifatida qabul qilinadi, holbuki bu ibora aslida mojaroni bilvosita tan olishni ham bildiradi.

Bundan tashqari, diplomatik nutqda yuzni saqlash strategiyasi ya’ni suhbatdoshni xafa qilmaslik, milliy g‘ururga tegmaslik alohida ahamiyatga ega. Masalan, “We respect the sovereignty of all nations” iborasi siyosiy mustaqillikka e’tibor ko‘rsatish bilan birga, o‘z pozitsiyasini mustahkamlaydi. Ba’zan diplomatik tilda keskin tanqid ham o‘ta ehtiyotkor shaklda ifodalanadi. Masalan, “Certain measures have raised concerns in the international community” jumlasida “ba’zi choralar xalqaro hamjamiyatda norozilik tug‘dirdi” degan yumshatilgan tanqididir.

Diplomatik diskursda sintaktik murakkablik ham muhim rol o‘ynaydi. Gaplar odatda uzun, murakkab tuzilishga ega bo‘lib, bunda aniqlik va rasmiylik ta’minlanadi. Masalan, xalqaro bitimlarda “Recognizing the need to strengthen mutual cooperation and taking into account the principles of international law...” kabi uzun kirish qismlari bo‘ladi. Bular kontekstdagi ehtiyotkor yondashuvni bildiradi va har ikki tomonning pozitsiyasini yumshatadi.

Diplomatik matnlarda madaniy kontekst ham muhim. Masalan, G‘arb davlatlarida rasmiy murojaat “Your Excellency” shaklida bo‘lsa, Sharq an‘analarida “Esteemed Colleague” yoki “Honourable Minister” kabi iboralar ko‘proq uchraydi. Shu tarzda nutqdagi muomala darajasi siyosiy madaniyatni ifodalaydi.

Tarjimada esa diplomatik aniqlik va neytrallik saqlanishi shart. Masalan, “deeply concerned” iborasi “chuqur tashvish bildiramiz” deb emas, “chuqur xavotirda ekanligimizni bildiradi” tarzida tarjima qilinsa, u neytrallikni saqlaydi. Yoki “urge the parties to refrain from violence” iborasi “tomonlarni zo‘ravonlikdan tiyilishga chaqiramiz” deb berilishi lozim, chunki bu buyruq emas, tavsiya ohangidadir.

Shunday qilib, diplomatik matnlar tilning estetik emas, balki siyosiy va strategik vositasi sifatida ishlaydi. Ularning lingvistik tuzilishi rasmiylik, aniqlik, passivlik va madaniy ehtiyotkorlik bilan belgilanadi. Kommunikativ jihatdan esa ular tinchlik, hamkorlik va muvozanatni targ‘ib etadi. Diplomatik matnlar tildagi kichik farq orqali katta siyosiy ma’nolarni ifoda etish san’atidir.

Xulosa qilib aytganda, diplomatik matnlar davlatlar o‘rtasidagi rasmiy muloqotning til vositasi bo‘lib, u nafaqat ma’lumot uzatadi, balki siyosiy pozitsiyani, madaniy yondashuvni va diplomatik muvozanatni ifodalaydi. Ularning lingvistik tuzilishi qat’iy, lekin moslashuvchan bo‘lishi lozim – har bir so‘z, hatto tinch belgisi ham xalqaro huquqiy yoki siyosiy ma’noga ega bo‘lishi mumkin. Diplomatik diskursda rasmiylik, neytrallik va aniqlik ustuvor o‘rin tutadi; bu esa har bir iboraning vaznini oshiradi va nutqni ijtimoiy-siyosiy kontekstda muvozanatlashtiradi. Shu sababli, diplomatik matnlar yozish san’ati oddiy yozuvdan ko‘ra murakkabroq, siyosiy sezgirlikni va lingvistik professionallikni talab qiladi.

Ikkinchidan, diplomatik kommunikatsiyaning samaradorligi faqat til vositalariga emas, balki kommunikativ strategiyaga ham bog‘liq. Mojaroni oldini olish, hamkorlikni rivojlantirish, yoki muzokaralarda muvozanatni saqlash uchun yumshatuvchi (mitigatsion) va bilvosita (indirekt) ifodalar qo‘llanadi. Bunday uslublar orqali diplomatlar keskinlikni kamaytiradi, taraflar o‘rtasida “yuzni saqlash” tamoyilini qo‘llaydi. Har bir diplomatik matnning orqasida siyosiy manfaat bilan birga madaniy sezgirlik, psixologik hisob-kitob va muomala madaniyati yotadi. Shu bois, diplomatik til global siyosatda ishonch va tinchlikning asosiy poydevoridir.

Uchinchidan, diplomatik matnlarni tarjima qilish jarayoni ularning asl mohiyatini yetkazishda alohida ahamiyatga ega. Tarjimon nafaqat so‘zlarni, balki diplomatik ohangni, madaniy

konnotatsiyalarni va siyosiy maqsadni ham to‘g‘ri talqin qilishi kerak. Bir so‘zdagi noaniqlik yoki hissiy ohang xalqaro munosabatlarga salbiy ta‘sir ko‘rsatishi mumkin. Shu sababli, diplomatik tarjima – bu lingvistik kompetensiya bilan bir qatorda, interkultural tafakkur, pragmatik sezgirlilik va strategik fikrlashni talab qiluvchi kasbdir. Xulosa sifatida aytish mumkinki, diplomatik matnlarning lingvistik va kommunikativ xususiyatlarini chuqur o‘rganish nafaqat tilshunoslik, balki xalqaro munosabatlar amaliyotida ham barqaror tinchlik va o‘zaro hurmatni ta‘minlashga xizmat qiladi.

Adabiyotlar

1. Mamarasulova, G.A. 2023. “*Ijtimoiy-siyosiy matnlar tarjimasi jarayonida uchraydigan asosiy stilistik muammolar*”, O‘zbekiston: til va madaniyat, 3 (4): 8-13.
2. Nida, Eugene A. & Charles R. Taber. 1982. *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: E.J. Brill.
3. Baker, Mona. 2018. *In Other Words: A Coursebook on Translation*. London and New York: Routledge.
4. Chilton, Paul. 2004. *Analysing Political Discourse: Theory and Practice*. London and New York: Routledge.
5. Schäffner, Christina. 2011. “Politics and Translation.” In *Handbook of Translation Studies*, edited by Yves Gambier & Luc van Doorslaer, Vol. 2, pp. 97–104. Amsterdam: John Benjamins.
6. Mamarasulova, G. (2020). The Concept of Orientalism and Its Influence on English Romantic Literature. Архив Научных Публикаций JSPI.
7. Mamarasulova, G. (2020). ORIENTALISM IN THE EARLY ENGLISH ROMANTIC LITERATURE AND THE IMPORTANCE OF THE ARABIAN TALES ONE THOUSAND AND ONE NIGHTS. Архив Научных Публикаций JSPI.
8. Prasad, K., Aladini, A., Normurodova, N.Z. et al. Take language assessment easy: the mediator impacts of self-assessment, test-taking skills in predicting student evaluation apprehension, foreign language learning self-esteem, and language achievement in online classes. *Lang Test Asia* 13, 34 (2023). <https://doi.org/10.1186/s40468-023-00246-0>
9. Нормуродова, Н. З. (2015). Художественный дискурс и языковая личность в свете актуальных лингвистических направлений: парадигмы знания, основные принципы и тенденции развития. *Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация*, (2), 12-15.
10. Нормуродова, Н. З. (2011). Когнитивный аспект языковой личности в художественном диалоге (на материале английского языка). *Вестник Челябинского государственного университета*, (25), 126-129.
11. Teshaboyeva, Z. Q. (1994). A Cognitive Study of “Baburname”’S Translations and Principle of Compiling a Textual Dictionary. *Journal of Pharmaceutical Negative Results*, 2006.
12. Mahmadiyor Asadov. (2025). A Brief Review Of Vilen Komissarov’s Theory Of Equivalence. *International Journal Of Literature And Languages*, 5(12), 86–89.

MUNDARIJA		
I SHO‘BA. TARJIMASHUNOSLIKNING DOLZARB MASALALARI		
1.	Zuhriddin ISOMIDDINOV. Bizdagi tarjima muammolari	5
2.	Uzoq JO‘RAQULOV. O‘zbek tarjimachiligi istiqbollari	9
3.	Xurram RAHIMOV. Alisher Navoiyning “Munojot” asari tarixi, tabdili va tarjimalari xususida	14
4.	Олимджон КАСИМОВ, Мартаба СУЛТОНЗОДА. Некоторые лингвистические особенности перевода лексем «Шахнаме» на русский язык	17
5.	Ne‘matilla OTAJONOV. Eiji Mano – boburshunos olim	22
6.	Rukhsana IFTIKHAR. Beautification of Mughal women	26
7.	Наталья ФИЛИМОНОВА. Возможности перевода при работе иностранных учащихся с художественным текстом: начальный этап изучения русского языка	30
8.	Kosimboy MAMUROV, Nargiza TILAKOVA Functional syntax and mystical semantics: correlating syntaxemes with sufi concepts in Alisher Navai’s Uzbek and English ghazals	34
9.	Xayrulla HAMIDOV. Muslimbek Yo‘ldoshevning tarjimonlik mahorati	38
10.	Ирода СИДДИКОВА. К вопросу взаимосвязи психолингвистики и художественного перевода	43
11.	Xayrulla HAMIDOV, Zulfizarxon QORAXO‘JAYEVA. Nafisiyning “Jannatning yarim yo‘lida” asaridagi personaj portretining tarjimada berilishi	46
12.	Абдумажид МАДРАИМОВ, Аскарый МАДРАИМОВ. Вопросы перевода научного наследия Захириддина Мухаммада Бабур и традиция перевода в библиотеке Акбара в XVI веке	51
13.	Supriya BANERJEE, Iroda UMAROVA Reimagining classics: Tagore, translation and the global reader	54
14.	Ziyodaxon TESHABOYEVA. “Boburnoma”da milliy-madaniy xususiyatli til birliklar va ularning inglizcha tarjimalari	58
15.	Zulhumor MIRZAEVA. Politics under the mask of poetics: Chulpon’s translations in the 1920s-1930s	62
16.	Abdumajid MAMADALIYEV. Badiiy matn tarjimasida milliy koloritni ifodalash muammosi	72
17.	Muhammadjon ABDUVALIYEV. Sinxron tarjimashunoslikning zamonaviy masalalari	74
18.	Мұратбек БАҒИЛА, Кәмшат АЙМАҒАМБЕТОВА. Қазақ тілін оқыту әдістемесінің жаңа парадигмалары	80
19.	Shermurod SUBHON. Ijodiy kengashlarda	84

20.	Shermurod SUBHON. Kitobxon oldida mas’uliyat	97
21.	Murtazo SAYDUMAROV, Mahmudaxon SAYDUMAROVA. O‘zbek adabiyotining ilk romani tarjimalarida lingvomadaniy xususiyatlar va semantik o‘zgarishlar	100
22.	Mahmadiyor ASADOV. Tarjima – qiyosiy adabiyotshunoslikning tadqiqot obyekti	107
23.	Toshtemir ALIMOV. Gender as a linguistic and cultural parameter in literary translation	113
24.	Tozagul MATYOQUBOVA. Ilk hasbi hol qasida va uning o‘zbek tarjimoni	116
25.	Dilafruz MUHAMMADIYEVA. “Boburnoma”ning turkcha tarjimasi bilan bog‘liq muammolar	120
26.	Umida TURAeva. Some challenges of translating forensic terminology between English and Uzbek	125
27.	Елена ПАНОВА. Мифопоэтическая традиция и проблемы перевода и функционирования онимов в волшебной повести «Алиса в стране чудес» Л. Кэрролла	128
28.	Gulnoz MAMARASULOVA. Siyosiy matn tarjimasining lingvokulturologik jihatlari	137
29.	Эльнора БАГАВОВА. Эволюция переводческих теорий: от традиционных подходов к современным тенденциям	140
30.	Dilfuza KHUDAIBERDIEVA. Translation studies: traditional and modern approaches	144
31.	Gulnoz MAMARASULOVA, Ruxshona CHO‘LIYEVA. Diplomatik matnlarning tarjimada ifodalanishi	148
32.	Dilshod AMIRQULOV. Tarjimashunoslikda til tipologiyasi asosida komparativ yondashuv	151
33.	Tozagul NASRULLAEVA. Literary translation as interpretation: on the basis of Dreiser’s literary works	154
34.	Мохира ЭШКУВАТОВА, Достонбек АХМАДОВ. Роль лингвострановедческого компонента в обучении переводу	156
35.	Islom TURDIYEV. Ingliz va o‘zbek tillaridagi ayrim ish yuritish terminlarining tarjima talqinidagi muammolari	160
36.	Фотима УМИРЗАКОВА. Проблемы традиционных и современных подходов в немецком переводе	163
37.	Shohsanam BEKMURATOVA. Maqollar tarjimasida tarjimonlarining lingvomadaniy yondashuvlari	166
II SHO‘BA. QIYOSIY TILSHUNOSLIK MASALALARI		
38.	Sayed Mohamed Ahmad KORAYEM. Principles for developing comparative linguistic studies	171
39.	Nedim BAKIRCI. Milli kimlik inʼsasinda halk biliminin ishlevi	183
40.	Farhad RAHIMI. Beş, bel, bilek, elik/ el ve ilik kelimelerinin etimolojik ve anlamsal bağlantilari	190

41.	Farhad RAHIMI. Nezirali'nin Çağatay türkçesi sözlüğünün yanlışları üzerine iii	196
42.	Сырга ОРУНБАЕВА, Долон МАЛДЫБАЕВ, Сагынбек ОРУНБАЕВ, Минаим МЫРЗАКМАТОВА, Жумакадыр КАРАМОЛДОЕВ. Горы и их лингвистические особенности: типология высот и культурных различий	215
43.	Saodat MUHAMMEDOVA, Kosimboy MAMUROV. Reforming the Uzbek latin alphabet: balancing phonology and global usability	221
44.	Jamoliddin YOQUBOV. O‘zbek va fransuz tillarida “ona” leksemasi ifodalanishining lingvomadaniy xususiyatlari	223
45.	Valijon VOSITOV. Inkor kategoriyasi lingvistik voqelik sifatida	228
46.	Khushnuda SAMIGOVA. Identifying the semantic component of affectionate form	230
47.	Nargiza DOSBAYEVA. Specific features of intercultural interaction in the course of teaching foreign languages	234
48.	Наргиза РАШИДОВА. Арабские заимствования в узбекском языке	237
49.	Ulugbek KARIMOV. Evolution of the cyborg in 21st-century science fiction	240
50.	Kamola ABDULLOEVA. Diskursiv shaxsning grafik vositalar orqali aks etishi	243
51.	Malohat BADALBAYEVA. The special lexicon of emergency situations in global linguistics	246
52.	Nargiza MIRZALIYEVA. Abdulla Qahhor va Ernest Xeminguey hikoyalari qahramonlarining o‘ziga xos xususiyatlari: badiiy tahlil va qiyosiy yondashuv	250
53.	Azizjon SHARIPOV. Yozma manbalarda Hirotning tarixiy toponimikasiga doir ma’lumotlar: Shohrux Mirzo davri	253
54.	Марина ИСКАКОВА. Тюркоязычный мир от древности	263
55.	Nargiza YUSUPOVA. The impact of artificial intelligence on comparative philology and translation studies	268
56.	Feruzaxon KARIMOVA. Aksiolingvistikada ma’naviy qadriyatlar talqini	272
57.	Zebiniso BEKMURADOVA. O‘zbek va fransuz maqollaridagi xiazmlarning stilistik, semantik va lingvokulturologik tahlili	276
58.	Sabohat QAHHAROVA. Yassaviy hikmatlarining lingvokulturologik tahlili	279
59.	Dildora KENJAYEVA. “Boburnoma”da antroponimlarning etimologik o‘ziga xosligi	283
60.	Gulchexra IBRAGIMOVA. Ingliz tilida abbreviatura va akronimlarning lingvistik tahlili	287
61.	Asror YUSUPOV. Lug‘at maqolasi strukturasi nazariyasining rivojlanishi	289

III SHO‘BA. QIYOSIY ADABIYOTSHUNOSLIK MASALALARI		
62.	Islamjan YAKUBOV. Rudakiy adabiy-estetik qarashlari va lirik qahramon kechinmalari	293
63.	Islamjan YAKUBOV. Tragik konflikt, tragik holat va tragik qahramon	299
64.	Dilnavoz YUSUPOVA, Kemal Yavuz ATAMAN. Uch tazkira qiyosi	308
65.	Gulnoz XALLIEVA, Sitora SHAHOBOVA. “Middlemarch” va “Anna Karenina” asarlarida ayol obrazining o‘rni	316
66.	Bahodir XOLIQOV. Britaniya adabiyoti va o‘zbek mifologiyasida daydi yog‘dularning badiiy xususiyatlari	320
67.	Gulnoz XALLIYEVA, Farangizbonu ADAMOVA. “Jek Raymond” romanida Jek obrazi tahlili	323
68.	Nuriddin ALTINBOYEV. Qiyosiy tahlilda tipologiya va ta’sir fenomeni	326
69.	Gulnoz XALLIYEVA, Iroda ABDULLAYEVA. The nature of satirical characters in the works of Jonathan Swift	330
70.	Mohinur SOTVOLDIYEVA, Gulnoz KHALLIEVA. The poetics and typology of father figures in world literature: a comparative study	333
71.	Xafiza KUCHKAROVA. Badiiy adabiyotda peyzajning o‘rni	336
72.	Dilafro‘z QAHNAROVA. Zamonaviy o‘zbek qissachiligi: xalq an’analari va yangi badiiy shakllar	340
73.	Elmira HAZRATQULOVA. Temuriylar davri adabiy muhitida ustoz-shogird munosabatlari	344
74.	Тоҳир ТУРДИБОЕВ, Нигора ЖЎРАЕВА. Беҳбудий таълимотида ижтимоий-маърифий масалалар	347
75.	Ma’suma OVIDJONOVA. Ingliz va o‘zbek adabiyotida ilmiy fantastikaning narratologik asoslari	351
76.	Эльмира АДИБЕКОВА, Сўлтан САНИЯТ. Türk masallarında hayvan motifleri: geyik motifinin kültürel yansimalari	357
77.	Эльмира АДИБЕКОВА, Сая БЕРІКҚЫЗЫ. Türk-islam kimliginin sembolü olarak Носа Ahmet Yesevi türbesi	368
78.	Эльмира АДИБЕКОВА, Гүлнұр ЕСЕНГЕЛДІ. Karaşaş Ana türbesi ve halk inançlarında kadın Evliya imgesi	375
79.	Дильфуза МАМЕТОВА, Малика ПРИСТАЕВА. Keloğlan ile padişahin kizi masalinin Anadolu, Uygur, Gagavuz varyantlarında kahraman ideali	383
80.	Карлыгаш БОРБАСОВА, Какимжан БИШМАНОВ, Мира БАЛТЫМОВА. Сравнительный анализ текстов Корана, Библии и Торы по проблеме межрелигиозного диалога и укрепления общенационального единства	394
81.	Улжан ТУНГАТОВА, Алуа АЛШЕР. Сравнительный анализ идей толерантности в Коране и Библии	400
82.	Ляззат АЛИЕВА, Möldir NIŞANHAN. Masalların mitolojik mirasi: şamanizm ve islam’in izleri	404

83.	Ынтымакгул НУРМАГОМБЕТОВА. Бейсенбай Кенжебаев зерттеулеріндегі қазақ және түркі әдеби мұраларының тарихи-филологиялық зерделенуі	412
84.	Saltanat YERALIYEVA. The writing of Khoja Akhmet Yasawi’s “Diwani hikmet” in turkic language	420
85.	Yorqinoy ISMONOVA. Bola timsolining roman obrazlari tizimidagi o‘rni	423
86.	Динара САЗАНОВА. “Диуани хикмет” мәтініндегі сопылық терминдердің рухани-философиялық мағынасы	427
87.	Шахноза КАРИМОВА, Жұлдыз МҮСІРКЕП. Akbura Evliya türbesi: türk-islam mimarisi ve halk inanci arasindaki bağ	433
88.	Bahodir ABSAMADOV. Shekspirning “Venetsiya savdogari” asarida komik adolat va axloqiy kinoya	440
89.	Ghalib ZEYAD. The evolution of Uzbek language, literature, and culture: the enduring legacy of Alisher Navai	445
90.	Axror QODIROV. O‘zbek qissachiligida xarakter va kolliziya: Qo‘Chqor Norqobil ijodi misolida XX–XXI asr badiiy talqinlarining evolyutsiyasi	451
91.	Мұратбек БАҒИЛА, Қанзада ЖҮБАНЫШЕВА. Тілді деңгейлік оқыту жүйесінің ғылыми негіздері	457
92.	Sevinchoy YOQUBOVA. G‘oyaviy-badiiy konsepsiya va poetik obrazlar hissiy tonalligi	461
93.	Munira KARIMOVA. The poetics of human and animal characters in Uzbek prose	472
<p>IV SHO‘BA. KOMPARATIVISTIKA VA METODIKA: TIL, ADABIYOT TA‘LIMI TIPOLOGIYASI</p>		
94.	Назаркул ИШЕКЕЕВ, Рима ЗАЙЫРКУЛОВА. Ааламдашуу доорунда медициналык багытта окуп жаткан чет элдик студенттерге «Манас» эпосу жана «Махабхарата» эпосундагы идеяларды салыштыруу менен тарбиялоонун мүмкүнчүлүктөрү	480
95.	Ирина ЯНОВСКАЯ. Формирование риторической компетенции в системе профессиональной подготовки студентов нефилологических специальностей	487
96.	Лариса БАСОВА, Светлана ДРАЧЕВА. Повышение качества обучения русскому языку в странах постсоветского пространства: опыт Тюменского государственного университета	490
97.	Айгул АЙТБЕНБЕТОВА, Нургул ЖОЛДАСОВА. Қазақ тілін оқытудағы цифрлық ресурстар: тиімділігі мен болашағы	494
98.	Muxabbat MATQURBONOVA, Umida YANGIBOYEVA. Ikki tillilik sharoitida o‘zbek tili ta‘limining komparativ tahlili	498
99.	Зулхумар ЖУМАНОВА. Роль алгоритмов в формировании навыков устной и письменной речи студентов	500
100.	Максим ЧИКОВ, Диляра ЗАРИПОВА. Проблемы подготовки специалистов в тройке языков русский-английский-узбекский и пути решения	504
101.	Раъно ИСАМУТДИНОВА. Система упражнений для развития навыков устной речи на занятиях по русскому как иностранному	509